

RADOVAN DÁVID

vzdělávací společnost

si dovoluje Vás pozvat na seminář

„Ochrana osobnosti nezletilého dítěte“

**Instituce akreditovaná u Ministerstva vnitra ČR
Akreditace Ministerstva práce a sociálních věcí**

**Termín a místo konání: 26. března 2026 od 9:00
online**

Lektor: JUDr. Ing. Radovan Dávid, Ph.D.

sedmnáctiletá praxe asistenta soudce Ústavního soudu, osmnáctiletá praxe lektora právnických fakult v Brně a Bratislavě, patnáctiletá praxe v oblasti vzdělávání úředníků, člen Světové organizace pro rodinné právo, čestný člen Profesní komory sociálně-právní ochrany dětí, člen redakční rady Juridical Analytical Journal, autor desítek článků, monografií (mimo jiné učebnice rodinného práva a civilního práva procesního) a komentářů (mimo jiné k občanskému zákoníku, občanskému soudnímu řádu, zákonu o zvláštních řízeních soudních a exekučnímu řádu)

Právo na ochranu osobnosti patří k základním lidským právům a vztahuje se i na děti, které jsou zvláště zranitelnou skupinou. Do popředí se dostávají otázky ochrany důstojnosti, soukromí, cti, identity i podoby nezletilých – a to nejen v rodině či škole, ale také v online prostředí, médiích a veřejném prostoru. Nezletilé dítě přitom nemá plnou způsobilost k právním úkonům, a proto se ochrana jeho osobnosti uskutečňuje prostřednictvím rodičů, opatrovníků, školy či OSPOD. Seminář se zaměří na právní rámec ochrany osobnosti dítěte v českém i mezinárodním kontextu, na praktické situace, které pracovníci OSPOD a škol nejčastěji řeší, i na hranice mezi rodičovskou odpovědností a právem dítěte na autonomii. Diskutována bude také judikatura a kazuistika z praxe, včetně otázek zveřejňování fotografií, zneužívání intimních dat či nepřiměřených zásahů ze strany rodičů.

Po absolvování programu bude účastník schopen:

- vysvětlit právní rámec ochrany osobnosti nezletilého dítěte
- rozlišit jednotlivé složky osobnostních práv (důstojnost, čest, soukromí, identita)
- posoudit, kdy dochází k zásahu do osobnosti dítěte
- aplikovat § 6 ZSPOD na případy ohrožení osobnostních práv
- vést rozhovor s dítětem o jeho právech přiměřeným jazykem
- komunikovat s rodiči o hranicích ochrany dítěte
- zpracovat dokumentaci zásahů do osobnostních práv dítěte
- využít dostupné občanskoprávní prostředky ochrany
- spolupracovat se školou, policií a soudem při ochraně dítěte

- připravit srozumitelné vyjádření pro soud či správní orgán
- rozeznat případy vyžadující okamžitý zásah OSPOD
- reflektovat mezinárodní standardy (Úmluva o právech dítěte, Evropská úmluva)
- rozpoznat psychologické dopady zásahů do osobnostních práv dítěte
- nastavit preventivní a osvětová opatření pro rodiče a školy

Dotazy, na něž by měl být kurz především zaměřen, lze posílat na kontaktní e-mail **radovandavid@radovandavid.cz**.

Obsah kurzu:

1. Právo na ochranu osobnosti dítěte – teoretický rámec

- pojem osobnosti a osobnostních práv
- význam důstojnosti, cti, soukromí a identity dítěte
- osobnostní práva versus rodičovská odpovědnost
- Listina základních práv a svobod
- Úmluva o právech dítěte
- mezinárodní dokumenty a judikatura ESLP
- ochrana osobnosti v občanském zákoníku
- hranice zásahů do práv dítěte
- význam nejlepšího zájmu dítěte
- ochrana před zneužitím moci dospělými

2. Základní složky osobnostních práv dítěte

- právo na důstojnost a respekt
- právo na čest a dobrou pověst
- právo na soukromí a rodinný život
- právo na podobu a obrazové záznamy
- právo na hlas a projev
- právo na identitu a jméno
- právo na osobní svobodu a autonomii
- právo na integritu a tělesnou nedotknutelnost
- právo na duševní a psychické zdraví
- vztah osobnostních práv k majetkovým právům

3. Ochrana osobnosti dítěte v rodině

- hranice rodičovské kontroly a dohledu
- otázky technologického sledování a zásahů do soukromí
- zveřejňování fotografií dětí rodiči („sharenting“)
- respekt k názoru dítěte
- zásahy do důstojnosti a respektu výchovnými metodami
- fyzické tresty a jejich právní rámec
- právo dítěte na prostor a soukromí v domácnosti
- ochrana identity dítěte při střídavé péči
- úloha OSPOD při narušení osobnostních práv dítěte
- mediace a práce s rodiči

4. Ochrana osobnosti dítěte ve škole

- respekt k důstojnosti a soukromí žáka
- školní šikana jako zásah do osobnosti
- fotografování a natáčení žáků ve škole

- zveřejňování výsledků a osobních údajů žáků
- kázeňská opatření a jejich limity
- participace dítěte na rozhodování ve škole
- spolupráce s rodiči a OSPOD
- role školního psychologa
- prevence zásahů do práv žáků
- judikatura ke školskému prostředí

5. Ochrana dítěte v online prostředí

- kyberšikana a kyberstalking
- sexting, sextortion a zneužití intimních materiálů
- zveřejňování fotografií a videí bez souhlasu dítěte
- ochrana před nelegitimním sledováním
- GDPR a zpracování osobních údajů dítěte
- právo být zapomenut (mazání dat)
- role sociálních sítí a platform
- odpovědnost rodičů za zveřejňování dat dítěte
- prevence digitální viktimizace
- podpora digitální gramotnosti dítěte

6. Právní prostředky ochrany osobnosti dítěte

- občanskoprávní žaloby na ochranu osobnosti
- požadavky na zdržení se jednání a odstranění následků
- náhrada nemajetkové újmy v penězích
- soudní ochrana v naléhavých případech (předběžná opatření)
- role OSPOD při zastupování dítěte
- opatrovník ad hoc při kolizi zájmů
- spolupráce s advokáty a neziskovými organizacemi
- trestněprávní prostředky ochrany
- přestupkové řízení a obecní nástroje
- prevence soudních sporů mediací

7. Participace dítěte a jeho hlas

- právo dítěte být slyšeno
- způsoby zjišťování názoru dítěte
- ochrana soukromí dítěte při výpovědi
- prevence retraumatizace
- promítnutí názoru dítěte do rozhodnutí
- zapojení „bezpečné osoby“ do komunikace
- hranice participace podle věku
- ochrana názoru dítěte před manipulací
- význam participace pro autonomii dítěte
- judikatura k právu dítěte být slyšeno

8. Koordinace institucí při ochraně osobnosti dítěte

- role OSPOD, školy, policie a soudů
- případové konference
- jednotný plán práce s rodinou
- sdílení informací v nezbytném rozsahu
- ochrana citlivých údajů dítěte
- spolupráce s psychologem a zdravotníky
- zapojení obce a komunitních služeb

- prevence duplicitních zásahů
- ochrana dítěte před nelegitimním šířením dat
- mezinárodní spolupráce v případech online zásahů

9. Psychologické dopady zásahů do osobnostních práv

- úzkosti, deprese a psychosomatické potíže
- ztráta důvěry v rodiče a instituce
- pocity studu a méněcennosti
- izolace dítěte a narušení vrstevnických vztahů
- vliv na školní výkon a motivaci
- sekundární viktimizace dítěte
- riziko dlouhodobých následků v dospělosti
- potřeba odborné podpory dítěte
- práce s celou rodinou
- prevence opakovaných zásahů

10. Modelové situace z praxe

- rodiče zveřejňující intimní fotografie dítěte na sociálních sítích
- šikana ve škole spojená s urážkami a dehonestací
- neoprávněné sledování dítěte rodičem
- zveřejnění videa dítěte spolužákem na internetu
- zásah do důstojnosti při kázeňském opatření ve škole
- dítě v rozvodovém řízení a ochrana jeho identity
- ohrožení dítěte v online komunitách
- postup při kolizi zájmů rodičů a dítěte
- příklady dobré praxe při ochraně dítěte
- judikatura ESLP a českých soudů

11. Preventivní a osvětová opatření

- vzdělávání rodičů o právu dítěte na soukromí
- osvěta ve školách o ochraně osobnosti
- zapojení neziskových organizací
- prevence digitální viktimizace
- metodiky pro pedagogy a sociální pracovníky
- podpora participace dětí ve škole i rodině
- tvorba osvětových kampaní
- spolupráce s médii při ochraně dětí
- doporučení pro obce a komunitní služby
- dlouhodobé preventivní strategie

12. Diskuse a závěr

- shrnutí hlavních principů
- doporučené postupy pro praxi
- sdílení zkušeností účastníků
- diskuse k aktuálním otázkám
- inspirace pro lokální metodiky
- reflexe hranic mezi rodičovskou odpovědností a právy dítěte
- doporučení pro prevenci a vzdělávání
- návrhy na budoucí témata